

ESGOTAR OS ESTÍMULOS PARA VOLTAR AO CRECEMENTO SAN

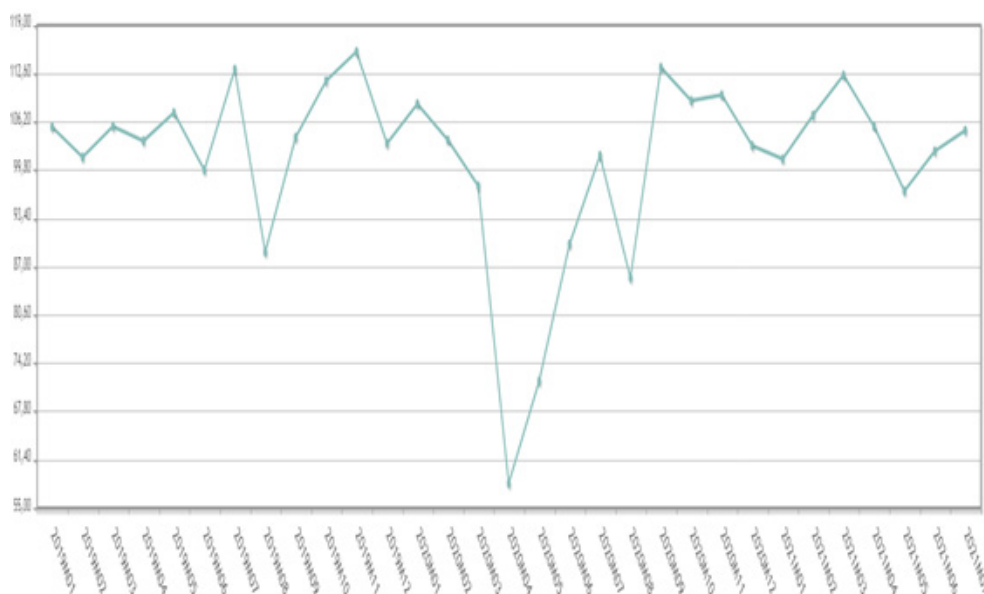
I. ESGOTAR OS ESTÍMULOS PARA VOLTAR AO CRECEMENTO SAN

I.1. INTRO

O apoio fiscal e a política monetaria acomodaticia favoreceron a achega de recursos para loitar contra os efectos socioeconómicos da pandemia e mantela baixo control, ademais evitaron contraccións económicas máis severas e maiores perdas do emprego, porén ese apoio sumado ás caídas dos ingresos, eleva os déficits públicos e os niveis de débeda, cando aínda non se tiña regularizado a xerada durante a grande crise.

No en tanto, compre evitar a retirada prematura de estímulos que poña freo á volta á senda de crecemento san na que se atopaban a economía e as finanzas galegas no intre previo á crise. Para elo debemos empregar todas as dispoñibilidades financeiras ao noso alcance, en especial os fondos extraordinarios mobilizados pola Unión Europea (REACT, Mecanismo de Recuperación e Resiliencia e FEADER-Euri) no marco do programa NEXT GENERATION, así como a marxe de manobra que ofrece a taxa de referencia de necesidade de financiamento.

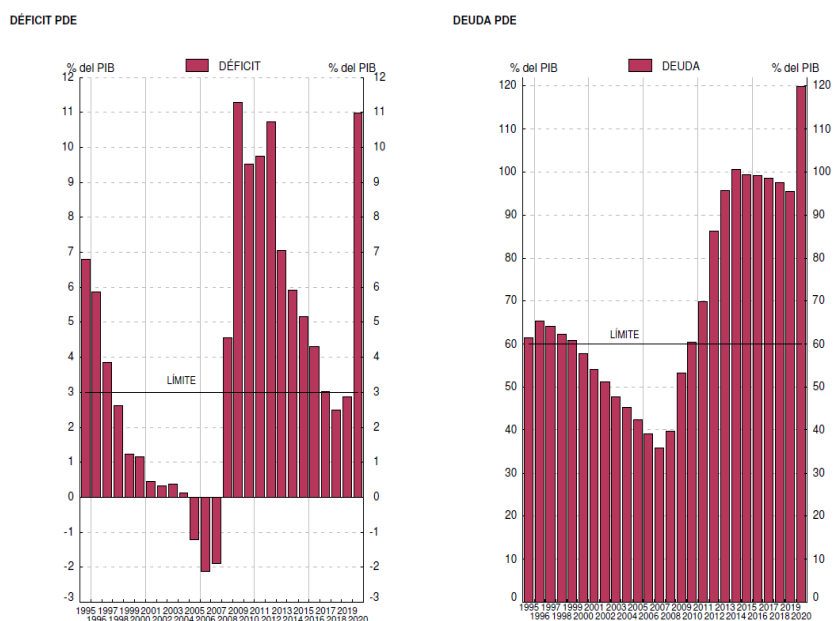
Gráfica I.GALICIA. Índice de produción industrial. INE.

Como se ten dito as autoridades financeiras deben atopar o equilibrio entre os riscos dunha débeda pública e privada avultada e crecente e os riscos dun retiro prematuro do apoio fiscal, que frearía a recuperación.

Por elo, como xa indicamos no informe de estratexia financeiro-fiscal presentado co teito de gasto no pasado mes de agosto, os marcos fiscais cribles a medio prazo son cruciais para acadar equilibrio, e para trazar o camiño cara a reconstitución das reservas fiscais a un ritmo supeditado á recuperación da actividade e do emprego.

Gráfica II.ESPAÑA. Déficit PDE e Débeda PDE en % do PIB.

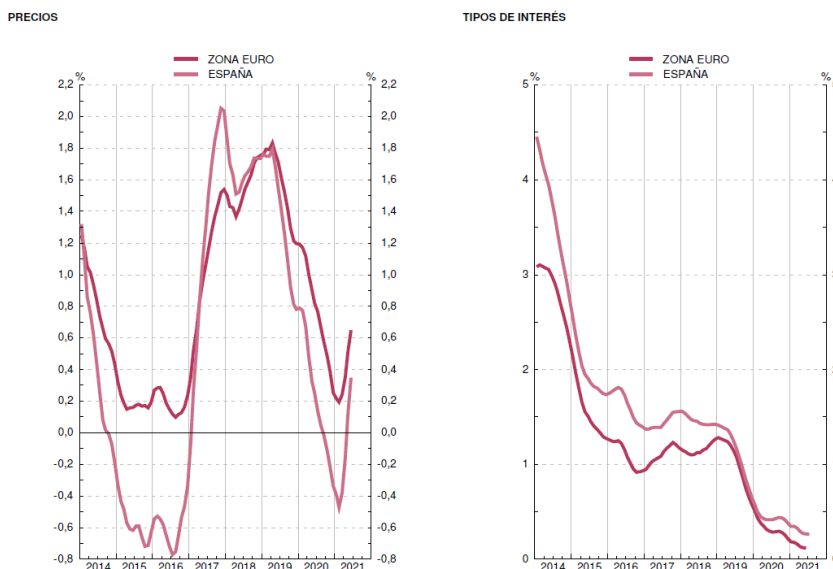
Fonte. Boletín estadístico do Banco de España. Ministerio de Facenda e Administracións públicas. INE.

Por se estas incertezas non foran abondo, nestes últimos meses está a xurdir unha repunta dos prezos, que a maioría dos analistas estiman como conxunturais e que se normalizarán no primeiro semestre do vindeiro 2022, de non ser así, os riscos dun endurecemento das facilidades monetarias mudarán sensiblemente para paliar o perigo de inflación.

Pese a que segundo o indicado, a política monetaria pode facer caso omiso a este aumento transitorio dos prezos, os bancos centrais se están a preparar para actuar se os riscos de crecentes expectativas inflacionistas cobran importancia, a este efecto sería desexable que se anuncien con claridade tales medidas e os seus factores de activación e que actúen en consecuencia coas súas comunicacións. A previsibilidade e a certidume son boas para o crecemento económico.

A política monetaria acomodaticia está a posibilitar a liquidez dos mercados e as políticas fiscais expansivas, neste sentido esta circunstancia xunto con unha boa xestión da carteira de débeda fan que os presentes orzamentos voltan a baixar sensiblemente o custe financeiro do servizo da débeda achegando 25 millóns de euros á capacidade de gasto real das consellerías.

Gráfica III. Banco de España. Informe estatístico. Prezos e tipos de xuro

Polo xeral a situación é bastante favorable para as economías máis desenvolvidas cuxa poboación esta vacinada e poden dar por superado o episodio pandémico e, centrarse na creación de emprego sostible sen por en risco a credibilidade nos marcos da política fiscal, achegándose cada vez máis ás metas no crecemento san e a volta a os obxectivos estratéxicos de Galicia a mediano prazo, para isto o ano 2022, comezará tamén cun novo plan estratéxico da comunidade autónoma, evolución do actual para a vindeira década e que parte da avaliación do impacto da pandemia na nosa sociedade e economía.

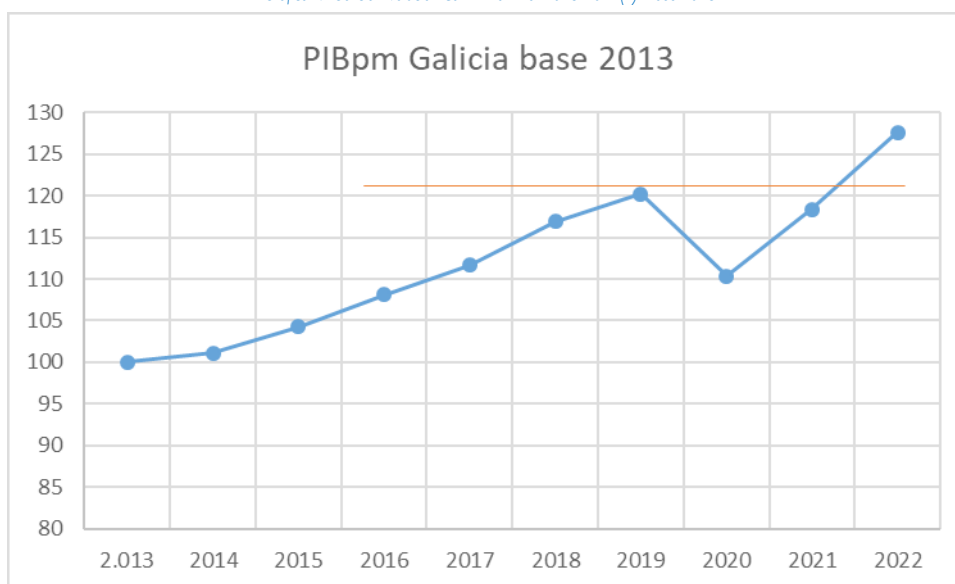
A actualización da folia de ruta estratéxica baseada nun marco ambicioso e realista co respaldo de medidas de gasto e ingreso plausibles debe colaborar á solidez e credibilidade no eido financeiro do noso modelo de crecemento, o que nun futuro favorecerá a redución do custes de financiamento da comunidade autónoma e aumentará a marxe fiscal a curto prazo.

Moito máis preocupante para o crecemento mundial é o diferente ritmo de vacinación entre as economías en desenvolvemento e menos desenvolvidas que provoca que a pandemia siga viva a nivel mundial. Os países de ingreso alto deben cumprir co seu compromiso de doazón de vacinas, coordinar cos fabricantes para priorizar entregas ao mecanismo COVAX a curto prazo e eliminar restricións comerciais ao fluxo de vacinas e insumos de estas. Segundo o FMI a prolongación da pandemia COVID-19 provocada polas entregas insuficientes de vacinas e os rexeitamentos a vacinarse podería reducir de novo o PIB mundial en 5,3 billóns de dólares en termos acumulados en cinco anos.

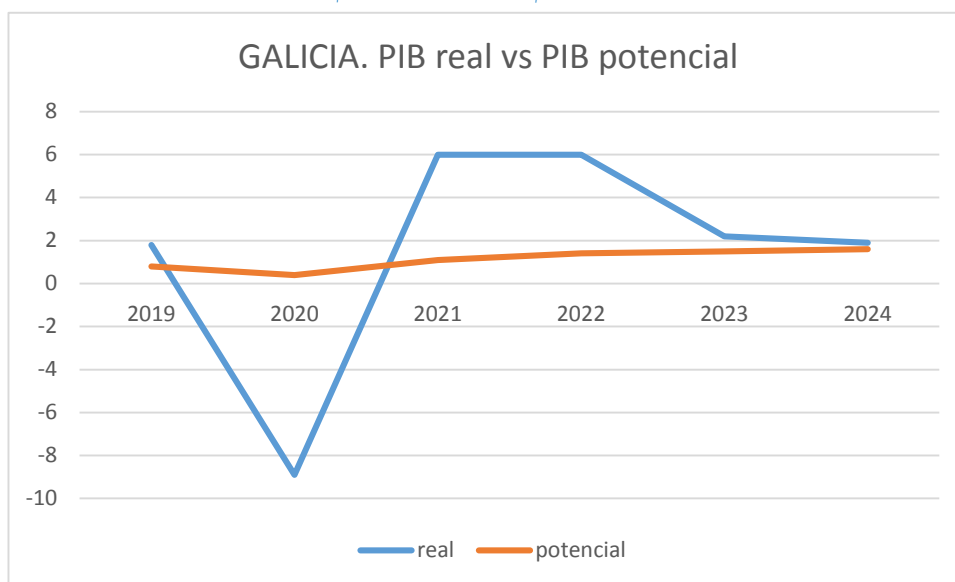
As contas orzamentarias de Galicia para 2020 son un fiel reflexo da situación anteriormente descrita e mostran unha predecible evolución nas liñas marcadas xa en anos

anteriores, control do gasto corrente, menos gasto financeiro, menos endebedamento, menos impostos e máis investimento produtivo. Grazas á marxe de manobra xerada pola evolución dunhas finanzas sostibles, voltaremos á senda de crecemento san, recuperando os niveis nominais de crecemento previos á crise COVID no primeiro semestre de 2022.

Gráfica IV. Galicia Evolución do PIB nominal 2013-2022(P). Base 2013

Gráfica V. Galicia Evolución do PIB potencial vs real. IGE

1.1.1. O SEMESTRE EUROPEO 2021

O semestre europeo adaptárase de xeito temporal para coordinarse co Mecanismo de Recuperación e Resiliencia. O ciclo este ano comezou coa publicación da estratexia anual de crecemento sostible baseada no pacto verde europeo e no concepto de sosti-bilidade competitiva.

A Comisión Europea (CE) estableceu no 2011 o nomeado «Semestre Europeo», co gallo de mellorar as sinerxias entre as políticas económicas dos países que integran a Unión Europea (UE) e aumentar a vixilancia sobre os seus potenciais desequilibrios macroeconómicos, de xeito especial naqueles que pertencen á Unión Económica e Mone-taria (UEM) un ciclo anual no que se deseñan e coordinan as políticas económicas e que recolle a análise da situación económica dos Estados membros, así como dos seus plans de reformas orzamentarias, macroeconómicas e estruturais. A Comisión Europea mudou a dinámica temporal do semestre, para afacerse á realidade e deseñar unhas políticas fiscais reactivas contra a crise que aproveiten o Mecanismos de Recuperación e Resiliencia (MRR en diante), impulsado por ela mesma.

Os estados membros haberán de remitir os programas nacionais de reforma e os plans de recuperación e resiliencia nun único documento integrado. Estes plans propor-cionarán unha relación das reformas e investimentos que os estados membros impulsaran en liña cos obxectivos do mecanismo. O informe da Comisión sobre os devanditos plan substituirá o country report de 2021.

So haberá recomendacións específicas por país no eido orzamentario, non sobre axustes estruturais que avaliaranse no anterior Plan nacional (para os estados membros que os presenten).

A Recomendación do Consello Europeo pola que se emite un ditame do Consello sobre o Programa de Estabilidade de 2021 de España do 13 de xuño de 2021 recolle o ca-lendario de actuacións levadas a cabo pola Comisión Europea e o Consello dende marzo de 2020 como resposta á crise da Covid-19 e a análise das previsións e medidas incluídas por España no seu plan orzamentario.

O punto de partida é a comunicación da Comisión de 20 de marzo de 2020, que activou a cláusula xeral de salvagarda do Pacto de Estabilidade e Crecemento, conceden-do flexibilidade orzamentaria aos Estados membros, permitindo unha desviación temporal da traxectoria de axuste cara ao obxectivo orzamentario a medio prazo. Dita cláusula de salvagarda seguiu en vigor en 2021 e, sobre a base das súas previsións de primavera de 2021, a Comisión considerou que se cumprían as condicións para mantela en vigor en 2022 e desactivala no 2023.

O 20 de xullo de 2020 o Consello recomendou a España que adoptara todas as medidas necesarias, en consonancia coa devandita cláusula para combater a pandemia, soste a economía e apoiar a posterior recuperación de maneira eficaz, así como que, cando as condicións económicas o permitan, aplique políticas orzamentarias dirixidas a lograr posicións orzamentarias prudentes a medio prazo e a garantir a sustentabilidade da débeda e fomentar o investimento, en liña tamén co disposto na Recomendación do Consello de 2021 sobre a política económica da zona Euro.

O 18 de novembro, a Comisión adoptou os seus ditames sobre os proxectos de plans orzamentarios para 2021 os Estados membros da zona Euro, considerando que o proxecto de España estaba aliñado coas súas recomendacións e que a maioría das medidas incluídas no proxecto de plan orzamentario apoiaban a actividade económica nun contexto de considerable incerteza.

A iniciativa Next Generation EU, incluído o Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (MRR) garantirá unha recuperación sustentable, integradora e equitativa. Dito mecanismo establecido no Regulamento (UE) 2021/241 entrou en vigor o 19 de febreiro de 2021 para proporcionar axuda financeira á realización de reformas e ao investimento, particularmente para promover as transicións ecolóxica e dixital, reforzar a resiliencia e o crecemento potencial das economías dos Estados membros.

Xa en 2021, o 3 de marzo a Comisión aprobou unha comunicación con novas orientacións para facilitar a coordinación das políticas orzamentarias e a elaboración dos Plans de estabilidade e converxencia dos Estados membros. Así, a orientación global é a dunha política fiscal que continúe a ser expansionista en 2021 e 2022. As políticas orzamentarias dos Estados membros deben ter en conta o estado da recuperación, a sustentabilidade orzamentaria e a necesidade de reducir as diverxencias económicas, sociais e territoriais.

Os Estados membros con baixo risco para a sustentabilidade das súas finanzas públicas deben orientar os seus orzamentos ao mantemento dunha política fiscal expansiva en 2022, tendo en conta o impacto do MRR. Os Estados membros con altos niveis de débeda deben aplicar políticas fiscais prudentes, preservando os investimentos a nivel nacional e utilizando as axudas do MRR para financiar proxectos de investimento de calidade e reformas estruturais adicionais. Para o período posterior a 2022, as políticas fiscais deben seguir tendo en conta a fortaleza da recuperación, o grao de incerteza e consideracións de sustentabilidade orzamentaria. Unha reorientación cara a posicións fiscais prudentes a medio prazo, eliminando gradualmente as medidas de apoio contribuirá a garantir a sustentabilidade fiscal a medio prazo.

España presentou o seu Programa de Estabilidade o 30 de abril de 2021, sobre o que a Comisión Europea emitiu un informe analizando a súa situación, ao superar en 2020 o déficit de Administracións Públicas o valor de referencia do 3% establecido no Trata-

do (cun 11% do PIB) e a súa débeda pública o valor de referencia do 60% do PIB (cun 120,0%), concluíndo que non se cumprían dos criterios de déficit e débeda.

O escenario macroeconómico das previsións foi considerado realista para 2021 e 2022. Existe unha desviación de 0,6 puntos porcentuais do PIB entre as estimacións de crecemento do PIB para 2021 da Comisión (5,9%) e as do Programa de Estabilidade de 2021 (6,5%), que se explica por diferenzas nos perfís de gasto vencellados ás axudas do MRR: mentres que a Comisión Europea prevé unha absorción máis gradual das subvencións do MRR, o escenario macro do Programa de Estabilidade de 2021 de España baséase nunha maior utilización dos fondos na fase inicial, que daría lugar a un crecemento económico máis elevado. De cara a 2022, as previsións están na mesma liña, con tan só algunha pequena discrepancia.

No que se refire ás previsións de déficit para 2021 incluídas no Programa de Estabilidade de España (do 11,0% do PIB en 2020 ao 8,4% en 2021), son superiores ás de primavera da Comisión (7,6% do PIB), pola disparidade nas previsións de gasto público, dado que a Comisión prevé un gasto público en transferencias sociais e outros gastos inferiores aos previstos no Programa de Estabilidade 2021.

España adoptou medidas orzamentarias para reforzar a capacidade do seu sistema sanitario, conter a pandemia e prestar axuda ás persoas e sectores máis afectados, en resposta ás consecuencias da Covid-19.

Esta resposta amorteceu a contracción do PIB, contendo á súa vez o aumento do déficit público e débeda pública. Segundo o documento do Consello da UE, as medidas orzamentarias deben maximizar o apoio á recuperación sen condicionar as traxectorias orzamentarias futuras, polo que haberán de evitar crear unha carga permanente para as finanzas públicas. Se os Estados membros introducen medidas permanentes deben financiarlas adecuadamente para garantir a neutralidade orzamentaria a medio prazo. As medidas adoptadas por España en 2020 e 2021 axústanse á Recomendación do Consello do 20 de xullo de 2021: as medidas discretionais adoptadas polo Goberno español en 2020 e 2021 son temporais ou van acompañadas de medidas compensatorias.

O programa de estabilidade para 2021 parte da base de que os investimentos e as reformas financiadas mediante subvencións do MRR representarán o 0,04% del PIB en 2020, o 1,8% en 2021, o 1,9% en 2022, o 1,4% en 2023 e o 0,1% en 2024, prevendo aproveitar arredor do 95% das subvencións do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia atribuídas a España entre 2021 e 2023 e mencionando a posibilidade de solicitar préstamos a través deste mecanismo nunha fase posterior por un importe equivalente ao 6,3% do PIB. Sen embargo, estas previsións non inclúen o impacto directo das axudas do MRR nos plans de ingresos e gastos, senón unicamente o impacto indirecto nos ingresos derivada dun maior crecemento do PIB. A Comisión Europea nas súas previsións de primavera non inclúe plenamente as axudas do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia tal como fai España,

xa que manexa outras hipóteses en relación ao momento no que os proxectos do Plan de recuperación e Resiliencia español alcancen unha fase na que se poidan realizar os gastos de maneira efectiva e comecen tamén a repercutir no crecemento do PIB.

Os indicadores de axuste orzamentario establecidos no Regulamento (CE) n.º 1466/97 deben considerarse tendo en conta as circunstancias actuais: 1) existe un grao significativo de incerteza nas estimacións da fenda de produción; 2) a política fiscal debe poder adaptarse rapidamente á evolución de la pandemia de COVID-19, pasando das axudas de emerxencia a medidas máis selectivas, unha vez diminúan os riscos sanitarios; 3) no contexto actual son importantes as medidas de apoio á actividade económica. Tendo en conta as importantes transferencias do orzamento da Unión, como as do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia, os indicadores establecidos non reflicten plenamente o impulso económico das políticas fiscais. Así, o saldo estrutural nas circunstancias actuais non parece un indicador adecuado; a referencia en materia de gasto tamén debe adaptarse e complementarse con información adicional co fin de medir a orientación da política fiscal en toda a súa extensión.

As medidas de emerxencia temporal correspondentes ao apoio achegado aos sistemas sanitarios e á indemnización de traballadores e empresas polas perdas de ingresos derivadas dos confinamentos e as perturbacións na cadea de subministro excluíronse do gasto agregado, como no enfoque seguido na avaliación dos proxectos de plans orzamentarios para 2021. A fin de avaliar o efecto global da política fiscal na conxuntura actual, haberá que incluír as cuantiosas transferencias procedentes do orzamento da UE no agregado do gasto para poder medir a variación dos gastos primarios incluídos os financiados coas axudas do MRR e doutros fondos da Unión e excluindo as medidas discrecionais en materia de ingresos e as medidas de emerxencia temporais relacionadas coa crise. Este análise pretende tamén avaliar se a política fiscal nacional é prudente e se a súa composición promove unha recuperación sustentable compatible coas transicións ecolóxica e dixital, prestando especial atención á evolución do investimento e dos gastos primarios correntes que son financiados a nivel nacional.

No que se refire as previsións para 2022, no seu Programa de Estabilidade de 2021, España prevé que o déficit de Administracións Públicas diminúa ao 5,0 % do PIB, principalmente como consecuencia da supresión das medidas temporais de apoio adoptadas en 2020 y 2021 e que a ratio de débeda das Administracións Públicas se reduza ao 115,1 % do PIB. Estas previsións están aliñadas en xeral coas previsións de primavera de 2021 da Comisión. Partindo das previsións da Comisión, e baseándose na metodoloxía específica que reflicte os retos mencionados anteriormente, o efecto global da política fiscal, definido con anterioridade —incluído o impacto na demanda agregada en 2022 dos investimentos financiados tanto polo orzamento nacional como polo da Unión, en particular a través do MRR—, estímase no -0,5 % do PIB. O efecto positivo dos gastos financiados mediante o Mecanismo de Recuperación e Resiliencia e doutros fondos da UE aumentaría en 0,6 puntos porcentuais do PIB. Por outra banda, os investimentos financiados a nivel nacional

terían un efecto contractivo equivalente a 0,2 puntos porcentuais do PIB. Os gastos primarios correntes financiados a nivel nacional (excluídas as medidas discrecionais relativas aos ingresos) terían un efecto contractivo equivalente a 0,4 puntos porcentuais do PIB.

A calidade das medidas orzamentarias dos Estados membros resulta moi importante para o Consello da UE: as reformas orzamentarias estruturais encamiñadas a mellorar a composición dos orzamentos nacionais poden apoiar un potencial crecemento, crear a necesaria marxe de manobra orzamentaria e contribuír a garantir a sustentabilidade das finanzas públicas a longo prazo, especialmente tendo en conta os retos en materia de cambio climático e asistencia sanitaria. Polo lado dos ingresos, a crise da COVID-19 reforzou a importancia das reformas encamiñadas a aumentar a eficiencia e a equidade dos sistemas de ingresos públicos. Polo lado dos gastos, fixo aínda máis indispensable aumentar o nivel e a calidade dos investimentos sostibles e que favorezan o crecemento, e facelos compatibles co logro dos obxectivos de fomentar o potencial de crecemento, a resiliencia económica e social e a dobre transición ecolóxica e dixital.

Segundo os plans orzamentarios a medio prazo do Programa de Estabilidade de 2021, o déficit das Administracións Públicas diminuíría, pasando do 4,0 % do PIB en 2023 ao 3,2 % do PIB en 2024. Non se prevé que volte a ser inferior ao 3 % do PIB no período que abrangue o Programa de Estabilidade de 2021. O efecto global da política fiscal—incluída a incidencia na demanda agregada dos investimentos financiados polo Estado e a UE— estímase nun +0,9 % medio do PIB en 2023 e 2024. O efecto positivo dos gastos financiados polas subvencións do MRR e doutros fondos da Unión reduciríase en 0,9 puntos porcentuais, mentres que os investimentos financiados a nivel nacional terían un efecto neutro. Os gastos primarios correntes financiados a nivel nacional (excluídas as medidas discrecionais relativas aos ingresos) terían un efecto expansionista equivalente a 0,2 puntos porcentuais do PIB. O crecemento potencial nominal medio a 10 anos estímase actualmente nun 2,5 %. Sen embargo, esta estimación non inclúe o impacto das reformas que forman parte do Plan de Recuperación e Resiliencia e que poderían estimular o crecemento potencial de España.

En canto ao endebedamento, as previsións indican que a ratio débeda pública/PIB descenderá do 113,3 % do PIB en 2023 ao 112,1 % en 2024. Á luz da elevada ratio de débeda, considérase que España afronta uns riscos elevados para a sustentabilidade a medio prazo das súas finanzas públicas.

Da avaliación do Programa de Estabilidade de 2021 e as medidas de seguimento adoptadas por España para aplicar a Recomendación do Consello de 20 de xullo de 2020, o Consello da UE emite as seguintes recomendacións para España:

I. Que empregue no 2022 o Mecanismo de Recuperación e Resiliencia para financiar investimentos adicionais en apoio da recuperación, aplicando ao mesmo tempo unha política fiscal prudente e preserve os investimentos financiados a nivel nacional.

2. Cando as condicións económicas o permitan, aplique unha política fiscal dirixida a lograr posicións orzamentarias prudentes e garantir a sustentabilidade orzamentaria a medio prazo e ao mesmo tempo, fomente o investimento para impulsar o potencial de crecemento.

3. Preste especial atención á composición das finanzas públicas, tanto polo lado dos ingresos como polo dos gastos, e á calidade das medidas orzamentarias a fin de garantir unha recuperación sustentable e integradora. Dea prioridade aos investimentos sostibles e que favorezan o crecemento, especialmente para apoiar a transición ecolóxica e dixital. Conceda preferencia ás reformas fiscais estruturais que axuden a financiar as prioridades das políticas públicas e contribúan á sustentabilidade a longo prazo das finanzas públicas, reforzando tamén, no seu caso, a cobertura, adecuación e sustentabilidade dos sistemas de protección sanitaria e social para todas as persoas.

1.1.2. PLAN ORZAMENTARIO 2022.

O pasado 15 de outubro o goberno de España presenta o plan orzamentario perante a Comisión Europea para 2022. No que se indica que España segue a senda marcada pola cláusula de salvagarda prorrogada no 2022 pola Unión Europea e mantén abertos os mecanismos previstos na normativa nacional para dar cobertura a esta situación excepcional. É por elo polo que España activa de novo a cláusula que permite a suspensión das regras fiscais, tal e como fixo no 2021, fixando unha taxa de referencia de crecemento máximo das necesidades de financiamento por sectores da administración a as súas correspondentes implicacións na débeda.

Por elo, o Consello de Ministros no ACM de 27 de xullo de 2021 polo que se fixa o crecemento do límite de gasto non financeiro para 2022, a apreciación prevista dos artigos 135.4 da CE e 11.3 da Lei orgánica de estabilidade orzamentaria e sostibilidade financeira, referente á apreciación da situación de pandemia. Esta apreciación foi ratificada polo pleno do congreso dos Deputados o pasado 13 de setembro.

En calquera caso, tal e como pon de manifesto o Goberno de España a activación da devandita cláusula non implica que non se manteñan os compromisos coa estabilidade orzamentaria polo que non se suspenden os procedementos do pacto de estabilidade e crecemento.

A estratexia fiscal e orzamentaria presentada neste plan vai encamiñada a apoiar a recuperación da crise ocasionada pola pandemia e no pulo a un proceso de cambio estrutural da economía. Indica o Plan que de xeito simultáneo os PGE permitirán avanzar na redución do déficit, garantindo o firme compromiso do Goberno coa estabilidade orzamentaria e a consolidación fiscal.

A activación da cláusula xeral de salvagarda permite unha desviación temporal respecto da traxectoria de axuste cara o obxectivo orzamentario a medio prazo, sempre que non poña en risco a sostibilidade orzamentaria a medio prazo. No que respecta ao corrector, o Consello pode tamén decidir, previa recomendación da Comisión, a adopción dunha traxectoria orzamentaria revisada. A cláusula xeral de salvagarda non suspende os procedementos do Pacto de Estabilidade e Crecemento. Permite aos Estados membros non cumprir os requisitos orzamentarios que se aplicarían en condicións normais e á Comisión e ao Consello tomar as medidas precisas de coordinación de políticas no marco do Pacto.

No Plan Orzamentario 2012, se recollen as taxas de referencia do saldo fiscal, deseñadas cun dobre obxectivo: por un lado continuar apoiando a empresas, traballadores e familias mentres a recuperación económica se asenta, e, por outra banda, comezar un proceso de reequilibrio a medio prazo que permita acadar posicións fiscais prudentes e reafirmar a posición das contas públicas.

Cadro I. Taxas de referencia do saldo fiscal das AAPP 2021-2024 Ministerio de Facenda

	2021	2022*	2023	2024
Administración central	-6,3	-3,9	-3,1	-2,5
Comunidades Autónomas	-0,7	-0,6	-0,4	-0,2
Corporacións Locais	0,0	0,0	0,3	0,3
Seguridade Social	-1,5	-0,5	-0,7	-0,7
TOTAL	-8,5	-5,0	-4,0	-3,2

No que atinxe á débeda, o cadro seguinte mostra a evolución da débeda pública global segundo as previsións macroeconómicas e fiscais. Para 2021, a débeda retomará de novo a senda descendente que se observaba con carácter previo á pandemia.

Cadro II. Evolución da débeda das AAPP e perspectivas. Ministerio de Facenda.

	2020	2021	2022
Ratio Débeda/PIB	120,0	119,5	115,1
variación	24,4	-0,4	-4,5
Contribución á variación na ratio débeda/Pib			
Saldo orzamentario primario	8,7	6,2	3,0
Intereses pagados	2,2	2,1	2,0
Axuste stock-flow	3,0	-0,1	0,0
p.m. tipo de xuro implícito sobre a débeda	2,1	1,9	1,8

1.1.3. NEXT GENERATION EU.

A Comisión Europea presentou a finais de maio de 2020 un paquete de medidas de gran alcance, o Plan de Recuperación, que xuntaba o marco financeiro plurianual (MFP) coas medidas específicas e temporais de recuperación no denominado Next Generation EU. O instrumento naceu co obxectivo de impulsar a recuperación da Unión Europea tras a crise sanitaria da Covid-19. Constitúe unha oportunidade para transformar a economía e crear novas oportunidades. A continuación mostramos un cadro coa distribución económica do instrumento NG:

Cadro III. Distribución económica instrumento NG

PROGRAMA	XESTOR	IMPORTE TOTAL M€	IMPORTE ESPAÑA M€
Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (Subvencións)	EM	312.500	64.290
Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (Préstamos)	EM	360.000	62.350
REACT_EU	EM	47.500	12.430
FEDER	EM	7.500	667
Fondo de Transición Xusta	EM	10.000	452
Total xestión por Estado Membro		737.500	140.189
Horizonte Europa	UE	5.000	
Invest EU	UE	5.600	
Resc EU	UE	1.900	
TOTAL		750.000	140.189

Fonte Comisión Europea e Consellería de Facenda

Da distribución por países, España ten acceso a uns 140.000 millóns de euros, dos cales 126.640 millóns de euros para a execución do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia, e 12.400 millóns de euros (411 millóns para Galicia) en concepto de REACT UE (Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of the European Union), que continúa e amplía as medidas en resposta á crise sanitaria.

Para regular estes fondos o Consello Europeo publicou no mes de febreiro o Regulamento 2021/241, no que establece os obxectivos do Mecanismo, seu financiamento, as modalidades de financiación da Unión Europea no marco do Mecanismo e as normas para a obtención dos fondos.

As características máis salientables da xestión recollidas no Regulamento son o breve espazo de tempo para a execución dos fondos (o 100% debe estar comprometido antes da finalización do ano 2023), a xestión orientada á consecución de obxectivos concretos e o papel da transición verde e a transformación dixital.

Un dos requirimentos da UE é a formulación a nivel de país dun instrumento de planificación estratéxica para a xestión. En España tradúcese no Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia (PRTR), que xa foi aprobado pola Comisión Europea o pasado mes de xuño e distribúe 70.575 millóns de euros entre reformas e investimentos.

A estrutura do PRTR é de 4 eixos vertebrais (transición ecolóxica, transformación dixital, cohesión social e territorial e igualdade de xénero), 10 políticas panca, 30 compoñentes e 113 investimentos, arredor dos que están formulados os obxectivos.

Cadro IV. Políticas panca e compoñentes do PRTR

Políticas Panca e Compoñentes do PRTR		
I. Axenda urbana e rural, loita contra a despoboación e desenvolvemento da agricultura	V. Modernización e dixitalización do tecido industrial e da PEME, recuperación do turismo e impulso a unha España Nación Emprendedora	VIII. Nova economía dos cidadados e políticas de emprego
1. Plan de choque de mobilidade sostible, segura e conectada en contomas urbanas e metropolitanas	12. Política industrial España 2030 13. Impulso á PEME	22. Plan de choque para a economía dos cidadados e reforzo das políticas de inclusión.
2. Plan de rehabilitación de vivenda e rexeneración urbana	14. Plan de Modernización e Competitividade do Sector Turístico	23. Novas políticas públicas para un mercado de traballo dinámico, resiliente e inclusivo, fundamentadas en tres pilares.
3. Transformación ambiental e dixital do sistema agroalimentario e pesqueiro	15. Conectividade dixital, impulso á ciberseguridade e despregue do 5G	
II. Infraestruturas e ecosistemas resilientes	VI. Pacto pola Ciencia e a Innovación. Reforzo ás capacidades do Sistema Nacional de Saúde	IX. Impulso da Industria da Cultura e o Deporte
4. Conservación e restauración de ecosistemas e a súa biodiversidade	16. Estratexia Nacional de Intelixencia Artificial	24. Plan de revalorización da industria cultural
5. Preservación do litoral e os recursos hídricos	17. Reforma institucional e fortalecemento das capacidades do sistema nacional de ciencia, tecnoloxía e innovación	25. Spain Audiovisual Hub (inclúe sector videaxogos)
6. Mobilidade, sostible, segura e conectada	18. Renovación e ampliación das capacidades do SNS	26. Fomento do sector do deporte
III. Transición enerxética Xusta e inclusiva	VII. Educación e coñecemento, formación continua e desenvolvemento de capacidades.	X. Modernización do sistema fiscal para un crecemento inclusivo e sostible.
7. Despregue masivo do parque de xeración renovable dirixido ao desenvolvemento da enerxía	19. Plan nacional de capacidades dixitais (digital skills)	27. Lei de medidas de prevención e loita contra o fraude fiscal
8. Infraestruturas eléctricas, promoción de redes intelixentes	20. Plan estratéxico de impulso da Formación Profesional	28. Adaptación do sistema impositivo á realidade do século XXI
9. Follas de ruta do hidróxeno renovable e a súa integración sectorial		29. Mellora da eficacia do gasto público
10. Estratexia de Transición Xusta	21. Modernización e dixitalización do sistema educativo	30. Sustentabilidade do sistema público de pensións no marco do Pacto de Toledo
IV. Unha Administración para o século XXI		
11. Modernización das Administracións Públicas		

Para instrumentar medidas axilizadoras para a xestión debido aos axustados tempos foi publicado o Real Decreto 36/2020, de 30 de decembro, polo que se aproban medidas urxentes para a modernización da Administración Pública e para a execución do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia.

O decreto ademais, contempla os instrumentos para a asignación e distribucións dos fondos entre os diferentes niveis de goberno:

Os fondos do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia xestionados polas Comunidades Autónomas son froito das Conferencias Sectoriais, onde as diversas Consellerías reúnen cos Ministerios para concretar os criterios de distribución, as anualidades, os fitos e obxectivos, as actuacións a realizar e os gastos elixibles co Mecanismo. Para a liberalización dos fondos é preciso que estea aprobada pola Conferencia Sectorial correspondente.

Proxectos Estratéxicos para a Recuperación e Transformación Económica (PERTE), definidos no artigo 8 do RD 36/2020 como proxectos de carácter estratéxico con gran capacidade de arrastre para o crecemento económico, o emprego e a competitividade da economía española. Ata a data só hai aprobado un PERTE e, malia que se faculta ao Ministerio de Facenda ao establecemento das normas sobre o funcionamento e estrutura deste instrumento, non hai un regulamento definido para a participación nestes proxectos.

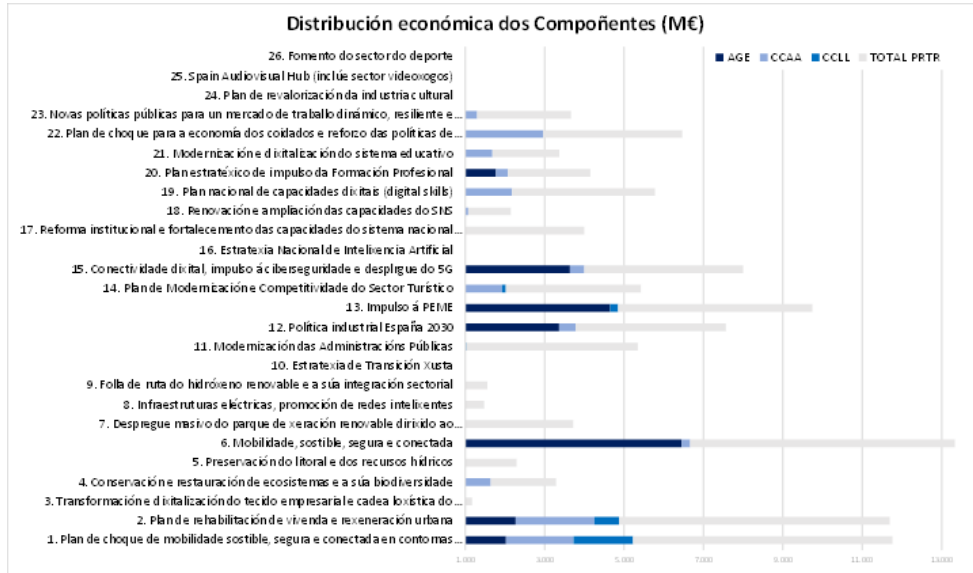
Convocatorias de subvencións, os Ministerios e Comunidades Autónomas elaborarán e publicarán convocatorias e licitacións para executar os fondos que ten asignados para súa propia xestión. No Real Decreto 36/2020 establécense medidas axilizadoras así como agrupacións para a presentación de solicitudes de axudas. Polo momento xa foron publicadas máis de corenta convocatorias.

A principios do ano 2021 comezaron as Conferencias Sectoriais entre as distintas CCAA e os departamentos Ministeriais. Case tódalas Consellerías tiveron reunións para a asignación dos fondos non reembolsables do instrumento Next Generation.

A maior parte das asignacións nos Compoñentes para a Galicia sitúanse entre o 5% e o 6% dende o principio das Conferencias Sectoriais.

O seguinte cadro mostra as asignacións de recursos en millóns de euros entre os diferentes niveis de Administración Pública:

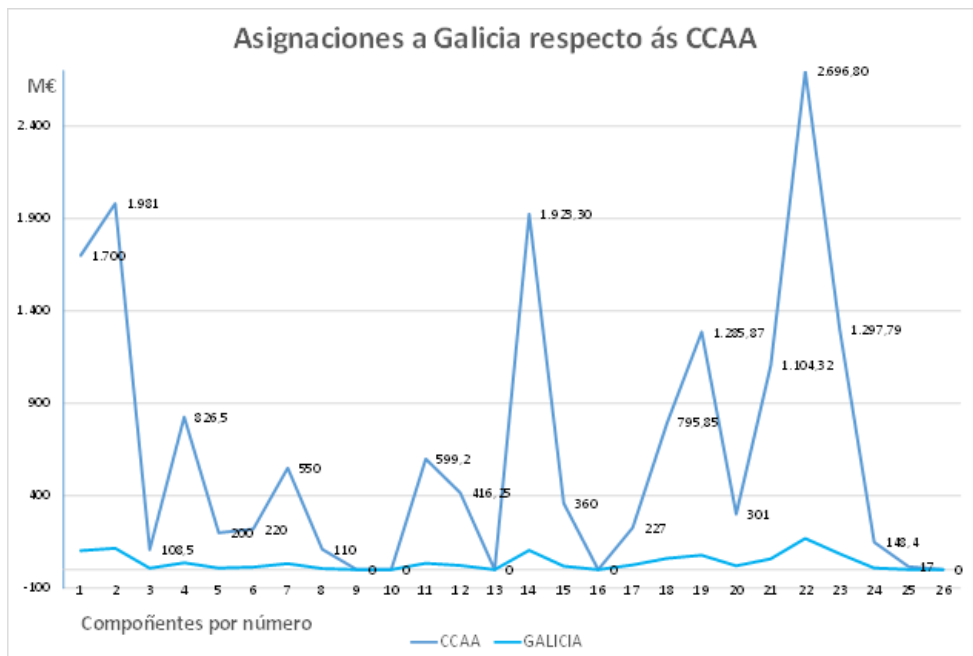
Cadro V. Distribución económica dos compoñentes por Administración

Fonte: Plan de Recuperación Transformación e Resiliencia e Conferencias Sectoriais

O seguinte cadro mostra a comparativa das asignacións das CCAA diferenciando as contías asignadas a Galicia.

Gráfico VI. Asignacións Galicia respecto ao resto de CCAA

Fonte: Plan de Recuperación Transformación e Resiliencia e Conferencias Sectoriais

Ata o de agora están distribuídos o 67,6% dos fondos non reembolsables, sendo a Administración Xeral do Estado a principal perceptora cun 58,7% dos fondos. As corporacións locais teñen un papel importante xa que ademais do 5,9% que lle corresponde de xeito directo, dentro das asignacións ás CCAA tamén serán destinatarias de recursos.

Da distribución monetaria por compoñente, podemos deducir que os investimentos protagonistas do PRTR son aqueles relacionados coa mobilidade sostible, a eficiencia enerxética e a dixitalización, xa sexa para a cidadanía ou para as Administracións Públicas.

Como pode apreciarse estes fondos mobilizados pola UE serán vitais para garantir unha recuperación efectiva e un crecemento sólido tras a pandemia, polo que resulta moi importante unha asignación de recursos inversamente proporcional ao nivel de renda per capita e a súa boa execución. Polo de agora a Comunidade Autónoma de Galicia ten un 6,0% dos fondos repartidos entre as CCAA, isto é un 2,1% do total asignado no MRR ata o momento, que se traduce en 1.016 millóns de euros.

Destas contías asignadas están formalizadas en convenios ou bases reguladoras de investimentos tratados nas conferencias sectoriais un 41% do total.

Paralelamente ás primeiras Conferencias Sectoriais, o pasado mes de abril a Xunta de Galicia publicou a súa Estratexia para a transformación de Galicia. Un documento que avalía para os principais eidos socio-económicos a evolución dos últimos anos e a situación de Galicia despois da Covid-19, expoñendo dun xeito claro e gráfico a senda de crecemento de Galicia nos últimos anos, e como a crise sanitaria interrompeu esta evolución. No documento propónse unha serie de actuacións inmediatas e a aposta galega para a recuperación. Estas accións están aliñadas co PRTR, cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible e coas cinco cadeas de valor:

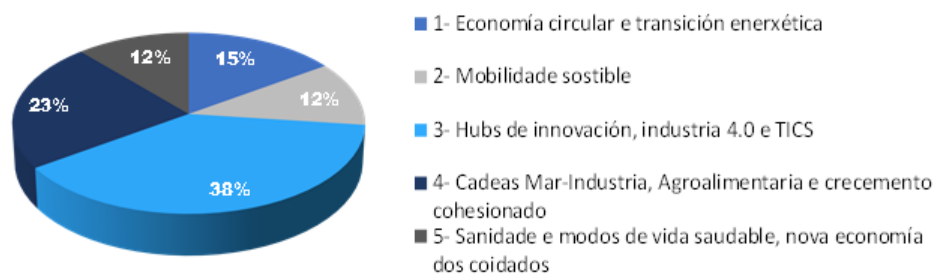
- 1- Economía circular e transición enerxética
- 2- Mobilidade sostible
- 3- Hubs de innovación, industria 4.0 e TICS
- 4- Cadeas Mar-Industria, Agroalimentaria e crecemento cohesionado
- 5- Sanidade e modos de vida saudable, nova economía dos coidados

A lóxica destas cadeas responden ao obxectivo da Unión Europea cando sinala que as reformas e investimentos no marco do Mecanismo deben contribuír igualmente a aumentar a resiliencia da Unión e a reducir a súa dependencia mediante a diversificación das cadeas de subministro fundamentais. Polo tanto, potenciando e desenvolvendo proxectos en torno a estas cadeas de xeito equilibrado, reforzase a autonomía estratéxica da

Unión e, máis concretamente, de Galicia. Os 30 compoñentes do PRTR, de feito, pódense agrupar nas cadeas de valor da Estratexia galega, sendo a comparativa das asignacións a Galicia e do peso plantexado nun inicio da seguinte forma:

Gráfico VII. Asignacións a Galicia por cadeas de valor

Asignacións a Galicia por Cadeas de Valor

Peso por CV dos Proxectos da Estratexia para a Transformación de Galicia

No momento do deseño da Estratexia o PRTR aínda non tiña cuantificados as reformas e investimentos, polo que recolléronse os distintos proxectos que propoñían as Consellerías para transformar Galicia e o orzamento estimado para a súa execución. O resultado foi un mapa de 248 iniciativas públicas e 107 privadas aliñadas coas cadeas de valor e que non se afasta do recibido nas Conferencias Sectoriais a día de hoxe. Dos anteriores proxectos plantexados 47 teñen xa financiación.

Mención especial merece o Polo para a Transformación de Galicia, que é o gran concepto impulsor de proxectos tractores público-privados con gran capacidade de transformación da nosa actividade produtiva, cara a unha estrutura máis competitiva e sostible. O Polo consta de catro proxectos tractores (Centro para o impulso da economía circular; Xeración de hidróxeno verde; Nova potencia renovable; Xestión sostible dos bosques galegos) e catro proxectos transversais (cadeas loxísticas sostibles, centros de investigación e innovación, laboratorios dixitais e instrumentos de recuperación da terra agraria) todos eles interconectados e relacionados entre si.

Para a gobernanza dos fondos e a potenciación dos proxectos das empresas e concellos galegos, realízase dende a Oficina Next Generation da Xunta de Galicia, creada a tal e efecto con dependencia orgánica da dirección do Igape e funcional da Vicepresidencia segunda e consellería de economía, empresa e innovación, pero estreitamente vinculada á Consellería de Facenda e Función Pública. A oficina ten dúas unidades primeira de Proxectos Estratéxicos Empresariais, cuxa súa función é o asesoramento, información e busca de sinerxías entre o tecido empresarial galego, ademais de intermediar e formar grupos de traballo con outros axentes do goberno. Neste contexto, e ao amparo do Real Decreto 36/2020, tamén ten un papel importante a sociedade público-privada Impulsa,

que é un vehículo motriz que pretende impulsar os proxectos tractores para transformar a economía galega, de maneira que contribúan ao crecemento económico, o emprego e a competitividade da economía.

A segunda Unidade de Proxectos Estratéxicos Públicos, encargada da xestión operativa da tramitación administrativa, de asesorar e coordinar aos distintos xestores das Consellerías e dirixindo de xeito periódico as Comisións Next Generation Galicia. Esta comisión é un órgano colexiado de ámbito autonómico cuxo obxectivo é planificar, impulsar e desenvolver os distintos proxectos que a Xunta poida presentar para o seu financiamento a través do MRR. Tamén serve para avanzar as novidades de xestión, resolver dúbidas que xeren o instrumento NG e de posta en común en todo o relacionado coas Conferencias Sectoriais.

Esta oficina tamén coordinou un calendario de xuntanzas de Diálogo social cos axentes sociais galegos para consensuar e analizar as candidaturas Next Generation de Galicia. Estas reunións tiveron como obxectivo analizar os proxectos por cadea de valor da mencionada Estratexia de Galicia, para destacar as actuacións máis prioritarias para o desenvolvemento de Galicia, tentando reforzar a industria como xeradora de riqueza, emprego e coñecemento. Así como, propoñer medidas ou alternativas para a súa mellora e avaliar o seu grao de ambición. Como continuidade desta labor e a petición dos axentes sociais, manterase o equipo de traballo para informar e se cadra, colaborar nos posibles atrancos relacionados coa execución dos fondos.

A medida que a execución dos fondos avance a oficina encárgase de velar pola boa execución e cumprimento dos requirimentos do Plan, contidos nas Ordes que máis adiante expoñeremos. Para iso apoiarán ás entidades executoras no seguimento dos fitos e obxectivos das actuacións asignadas, revisando os obstáculos e atrancos existentes no desempeño dos investimentos, acometendo se é preciso as actuacións necesarias para axilizar a execución.

A asignación de fondos leva consigo o cumprimento dos principios de xestión, para os cales o Ministerio de Facenda e Función Pública publicou a finais do mes de setembro dúas Ordes que configuran, por unha banda, a Orde HFP/1030/2021, de 29 de setembro, pola que se configura o sistema de xestión do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia e, por outra banda, Orde HFP/1031/2021, de 29 de setembro, pola que se establece o procedemento e formato da información a proporcionar polas Entidades do Sector Público Estatal, Autonómico e Local para o seguimento do cumprimento de fitos e obxectivos e de execución orzamentaria e contable das medidas dos compoñentes do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia.

Os principios de xestión do PRTR recollidos nas anteditas Ordes coinciden co exixido polo Regulamento UE 2021/241, estes son: o seguimento e a acreditación de resultados, o cumprimento da etiqueta verde e dixital, a non prexudicación ao medioambiente (Do

Not Significant Harm), a identificación dos perceptores finais dos fondos, a comunicación e o respecto ao réxime de axuda de Estado, prevención da dobre financiación e do fraude. O fraude é un aspecto decisivo, por iso todos organismos que executen fondos deberán dispoñer dun Plan de medidas antifraude que abrangue dende as medidas de prevención ata os mecanismos de detección e medidas correctoras para as situacións previstas.

Esta xestión, caracterizada pola consecución e acreditación de fitos e obxectivos, xa foi revisada pola Comisión Europea. O sistema segue un modelo de autoavaliación, onde aqueles que reciban dotacións económicas son as chamadas entidades executoras e son os responsables últimos da consecución dos obxectivos marcados no convenio ou bases reguladoras, así como asegurar os intereses financeiros da UE.

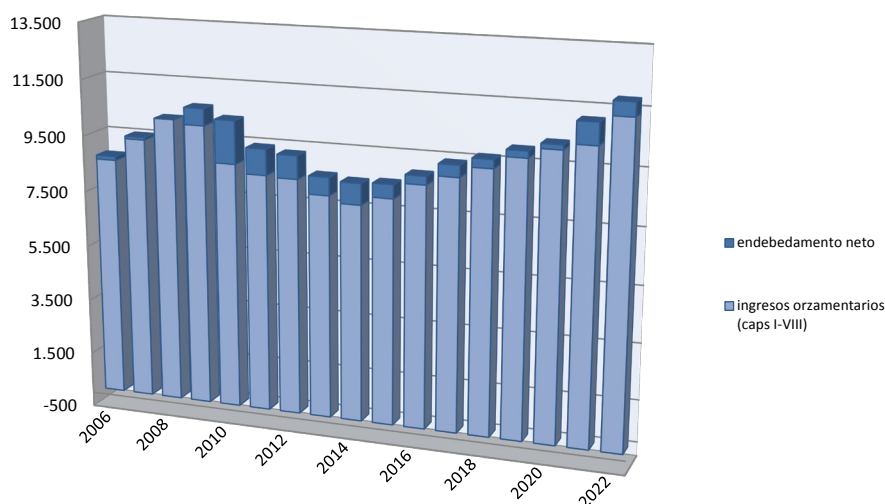
Serán os órganos xestores os que terán o peso da responsabilidade da xestión, polo que terán que establecer mecanismos de verificación e controis de seguimento para acreditar o respecto aos principios do PRTR e o logro dos obxectivos.

En definitiva os fondos Next Generation supoñen unha inxección para a economía galega, pero tamén implican un esforzo para as administracións públicas galegas, pola carga burocrática e de xestión que redundan destas axudas, nalgúns casos tamén pode supoñer un respaldo económico en aqueles casos nos que a intensidade das axudas non acadan o 100%.

I.2. GALICIA VOLTA Á SENDA DO CRECEMENTO SAN

Como sinala o anterior punto introdutorio, o ton expansivo da política fiscal debe apoiar con decisión a dinamización e modernización do tecido económico, para o cal será clave esgotar a capacidade de financiamento e a mobilización dos recursos que achega o mecanismo Next Generación EU que se pomenorizan nun punto posterior.

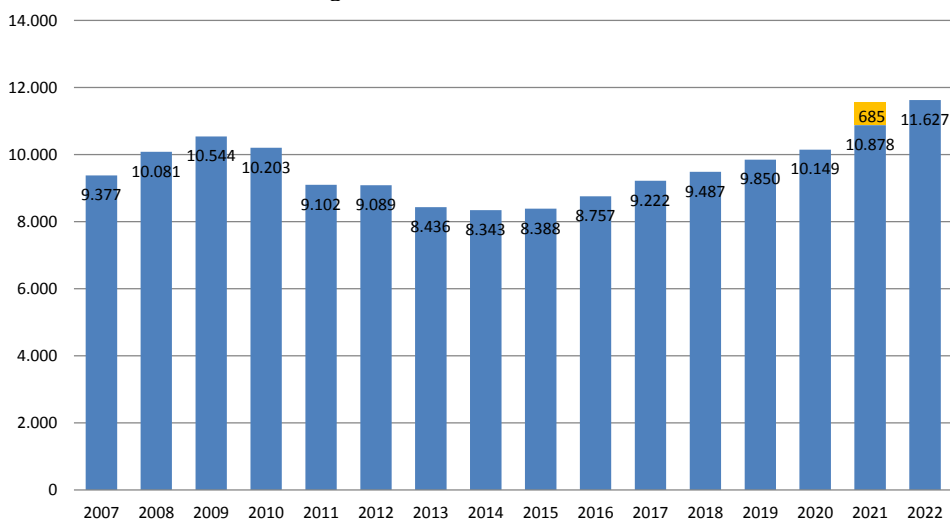
Gráfica VIII. Capacidad de gasto agás servicio da débeda. Evolución no orzamento consolidado.

Con estas achegas, acádase a maior capacidade de gasto da serie histórica do orzamento da comunidade autónoma, tanto se deducimos os fondos extraordinarios non consolidables COVID (o que nos permite comparar capacidade para gastos ordinarios ano tras ano como na gráfica) como si os incluimos.

Este esforzo debe focalizarse na mellora dos servizos públicos básicos e nos investimentos que modernicen e fagan máis competitivo, innovador e sustentable o noso tecido produtivo e tamén a administración pública, evitando a consolidación de gasto improdutivo para garantir unha transición tranquila á desaparición da cláusula de salvagarda no 2023.

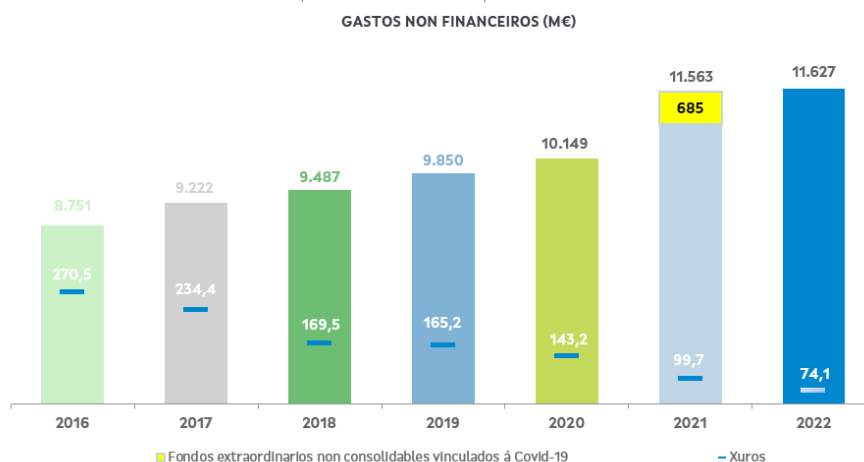
Cadro VI. Galicia. Serie longa de orzamento consolidado. Gasto non financeiro

Orzamento 2022

Os Orzamentos do ano 2022 son os orzamentos máis altos, e co menor gasto en xuros, da serie histórica.

Gráfica IX. Evolución Gasto non financeiro e xuros da débeda

As contas presentadas implican unha lixeira variación do teito de gasto por dous motivos:

I. Baixada de ingresos polo impacto neto das medidas tributarias con impacto no exercicio 2022, cun impacto total no ano 2022 de 16,7 millóns de euros.

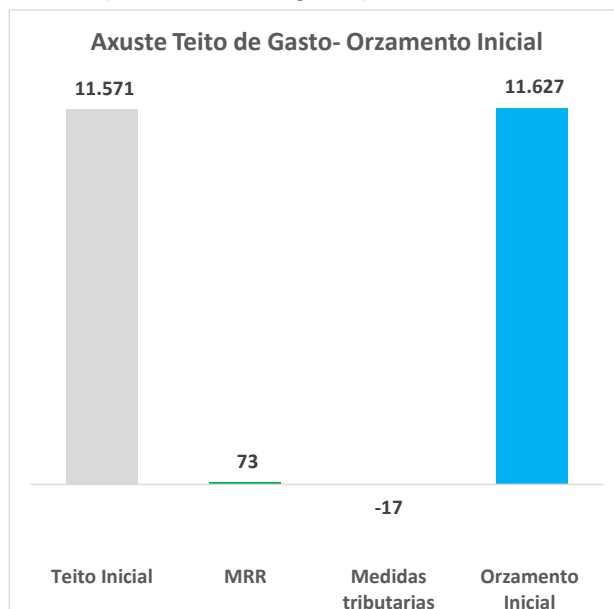
II. Aumento dos fondos finalistas recollendo novos fondos do MRR asignados en conferencia sectorial.

Como xa se explicaba no Informe de estratexia financeiro-fiscal de xullo do presente ano e que acompañou a aprobación do límite de gasto non financeiro:

“O límite aprobado poderá ser axustado na variación dos ingresos do sistema de financiamento e fondos finalistas, en especial neste ano poden ter certa importancia se se aproban asignacións adicionais á comunidade autónoma correspondentes ao Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (o teito xa recolle aquelas das que temos unha contía asignada para 2022 a día de hoxe), que incorpore o proxecto de lei de orzamentos da Administración Xeral do Estado (...)”.

Polo que como xa se prevía no mes de xullo despois da aprobación do límite de gasto producíronse inclusións de novos fondos MRR por un importe de 73,1 millóns de euros. De modo que o importe total do gasto non financeiro excede o importe fixado como límite de gasto no mes de xullo en 64 millóns de euros (como consecuencia da minoración que supoñen as rebaixas fiscais), ata os 11.627 millóns de euros.

Gráfica X. Conciliación Límite de gasto non financeiro e orzamento inicial

Todo isto supón un aumento do gasto non financeiro orzamentado respecto ao do 2021 dun 0,6%, porén se homoxeneizamos o gasto, deducindo os importes do financiamento extraordinario COVID non consolidable, o gasto non financeiro aumenta nun 6,9% sobre o do ano pasado.

Ademais de que o Ministerio de Facenda elimina o fondo extraordinario pola COVID como se ten indicado, varias son as peculiaridades que afectan puntualmente ás finanzas públicas autonómicas para 2022, tanto pola vertente do ingreso como pola do gasto.

-No que atinxe a os ingresos, e tal e como anunciabamos o pasado exercicio o sistema de financiamento mostra unha liquidación negativa polo impacto extraordinario dos meses de confinamento de 2020 nos ingresos tributarios, tal e como solicitou a comunidade autónoma, o CPFF acorda unha transferencia extraordinaria que deixe cun saldo cero a liquidación negativa de 2020, porén os ingresos consolidados da comunidade autónoma baixan a liquidación de 2019, recibida no ano anterior que si foi positiva de 376,3 millóns de euros.

Por outra banda recollemos un ingreso extraordinario pola sentenza a favor da compensación da liquidación de 2017 por 211 millóns de euros, impacto da implantación do sistema de información inmediata da AEAT na recadación do IVE autonómico.

Por último no referente a os fondos da unión europea vencellados ao programa Next Generación EU, comeza a orzamentación do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia, se orzamentan boa parte das anualidades 21 e 22 (507,7 M€) dado que se están a

distribuír os fondos en conferencia sectorial neste segundo semestre polo que boa parte da anualidade 21 será executada no vindeiro exercicio.

Tamén se orzamenta a parte do REACT UE que se executará no vindeiro exercicio. (249 millóns de euros).

No eido da PAC incorporase o FEADER-Euri, tamén fondo NGEU, que fai incrementar a dotación anual do FEADER ata os 243 millóns de euros.

Pola contra os fondos ESI, baixan na súa orzamentación ao orzarse os remanente de programación do período 14-20. O período 21-27 incorporárase ao orzamento unha vez se presente o programa operativo de Galicia, documento no que xa se está a traballar e feito que acontecerá non tres meses seguintes á presentación do Acordo de Asociación tal e como estipula o Regulamento de Disposicións Comúns.

Rematamos os aspectos máis salientables dos orzamentos con dous referencias, a primeira ás bonificacións tributarias, que reducen o importe dos ingresos da Comunidade Autónoma en 16,7 millóns de euros.

E a segunda á redución no ano 2022 da necesidade de endebedamento que se axusta ao máximo permitido pola taxa de referencia acordada no CPFF do 0,6% do PIB, 408 millóns de euros, 177 menos que no pasado exercicio.

Impulso do gasto social e consolidación da recuperación económica

Cos vimbios que proporcionan os anteriores recursos, presentamos un orzamento que persevera nas liñas de actuación dos últimos anos:

- 11.627 millóns de euros para consolidar a recuperación económica, superar os niveis de riqueza prepandemia e atender as necesidades das familias e dos sectores produtivos.

- Blíndase o gasto social dedicando ao mesmo o 70% do orzamento, 8.660 millóns de euros, 610 millóns que neste ano.

- Control do gasto corrente, que medra 3 veces menos que os gastos de capital.

- Impulso dos gastos de capital, facendo o maior esforzo investidor posible, de xeito que volven a sobrepasar a cifra récord de 2.500 millóns de euros-, o que supón máis de 5.000 millóns de euros en investimentos en dous anos.

Baixamos os impostos

Coa finalidade de reforzar o impulso da reactivación económica adóptanse unha serie de medidas para incrementar a renda dispoñible das familias, de xeito que vólvese a reducir a tarifa autonómica do IRPF para as rendas medias e baixas, como xa se fixo no ano 2016, beneficiando ao 90% dos contribuíntes.

Por outra parte, tamén se introduce unha bonificación do 25% da cota no Imposto sobre o Patrimonio, coa intención de seguir rebaixándoo de maneira progresiva, sempre que as circunstancias económicas o permitan. Ademais mantense o mínimo exento. O obxectivo é seguir adaptándonos ao noso entorno da UE, onde practicamente non existe este imposto en ningún país.

E, por último, tamén se rebaixa o tipo xeral no imposto sobre transmisión patrimoniais onerosas, desde o vixente 10% ata o 9%, coa finalidade de reducir a tributación as familias que adquiren unha vivenda favorecendo a actual evolución positiva do mercado inmobiliario, e contribuír a súa dinamización.

Ademais, mantense:

○ tipo reducido do 7% na compra de vivenda habitual con límite de patrimonio.

○ tipo reducido do 5% cando a compra se realiza en zonas pouco poboadas.

○ tipo reducido do 3% para menores de 36 anos, persoas con discapacidade e familias numerosas.

E a eliminación deste imposto para estes colectivos se compran unha vivenda habitual nestas zonas pouco poboadas.

Tamén mantense o programa de 'Impostos 0 no Rural' coa eliminación deste tributo para todas as compravendas de solo rústico, as transmisións totais ou parciais de explotacións agrarias e as agrupacións de fincas rústicas. Xa se teñen beneficiado máis de 102.000 galegos.

O obxectivo común de todas estas medidas é liberar unha parte dos recursos dos axentes económicos, de xeito que se facilita a afluencia de liquidez para que poida ser derivada cara opcións de investimento que garantan unha recuperación estable e mantida no tempo. A inversión que se produza, ao reactivar a actividade económica, devolverá ao sistema a perda inicial recadatoria, mediante a recadación dos impostos asociados ao incremento desa actividade e dos elementos de investimento.

-Consolidamos a eliminación do Imposto de Sucesións para o 99,9% das herdanzas directas.

Neste tributo, mantemos as rebaixas para que Galicia siga entre as CC.AA. con mellor tratamento fiscal para as herdanzas entre familiares directos e para os imáns. Están exentas de tributación o 99,9% das herdanzas por vía directa. Desde 2016 beneficiáronse máis de 566.000 galegos.

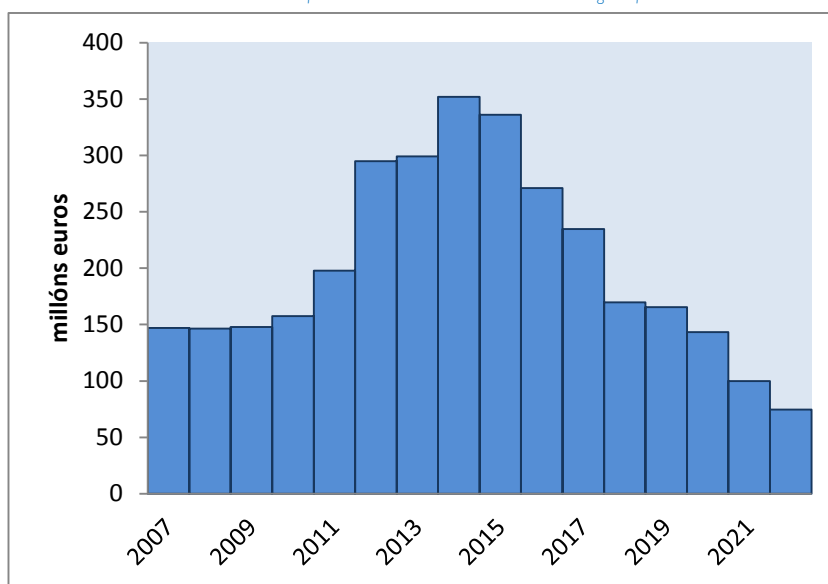
O impacto total das medidas de redución de impostos nas contas do ano 2022 é de 16,7 millóns de euros, xa que o maior impacto (o relativo as medidas adoptadas no IRPF e no imposto sobre o patrimonio) afectarán as contas autonómicas a partir do ano 2023.

Baixamos os gastos financeiros e o endebedamento

As políticas de xestión da carteira de débeda aproveitando a expansión cuantitativa do BCE e o rigor no proceso de consolidación fiscal mostrado pola comunidade autónoma reflíctense na baixa do custo do endebedamento, que baixa a niveis históricos, liberando 25,4 millóns de euros no 2022, un 25,5% menos, que se poden dedicar a financiar o funcionamento de servizos públicos básicos.

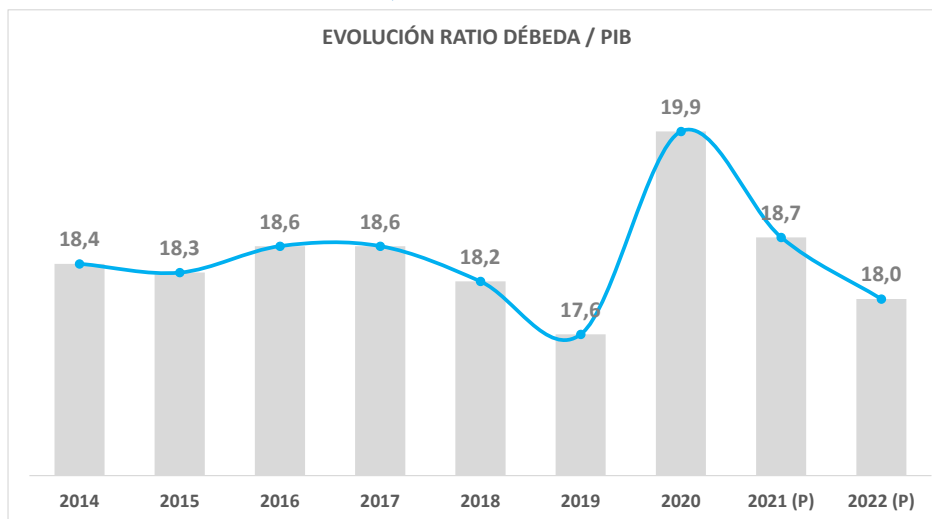
De modo que soamente se destinarán 74 millóns de euros a pagar os xuros da débeda pública, o cal é posible grazas a que somos a Comunidade que menos aumentou a súa débeda desde o inicio da anterior crise.

Gráfico XI. Orzamento consolidado. Evolución do gasto financeiro

Ademais, a evolución moderada do endebedamento permite garantir a sostibilidade das finanzas públicas e volver a niveis de ratios de débeda-PIB previos a crise sanitaria.

Gráfico XII. Evolución ratio debedas/PIB

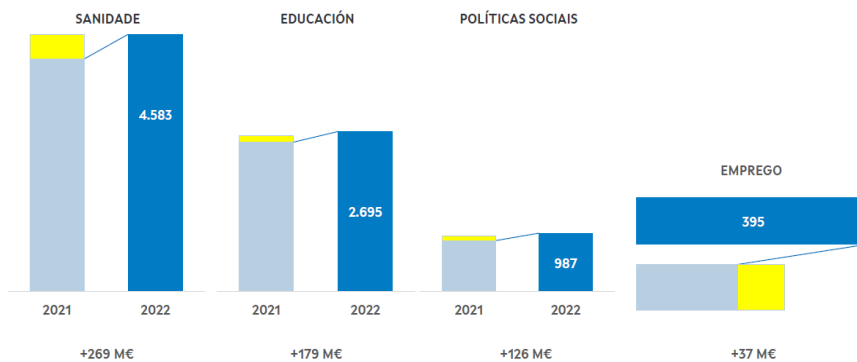
Contemos o gasto corrente e o concentramos nos servizos públicos básicos

O gasto corrente medra nun 4,9%, case tres veces menos que os gastos de capital, non obstante, se se compara co orzamento de 2021 sen descontar os fondos COVID, o gasto mantense case nos mesmos niveis, cun aumento de apenas 13 millóns de euros, un 0,14% máis.

Ademais hai que ter en conta que o vindeiro ano os gastos de persoal chegarán aos 4.327 millóns de euros, como consecuencia do aumento das retribucións dos empregados públicos nun 2%, e por todos os acordos asinados cos representantes dos traballadores.

A maior parte deste gasto corrente está vencellado ao gasto social, que tamén acada o maior volume da serie histórica: 8.660 millóns de euros para gasto social e emprego, 610 millóns de euros máis que no orzamento consolidable de 2021.

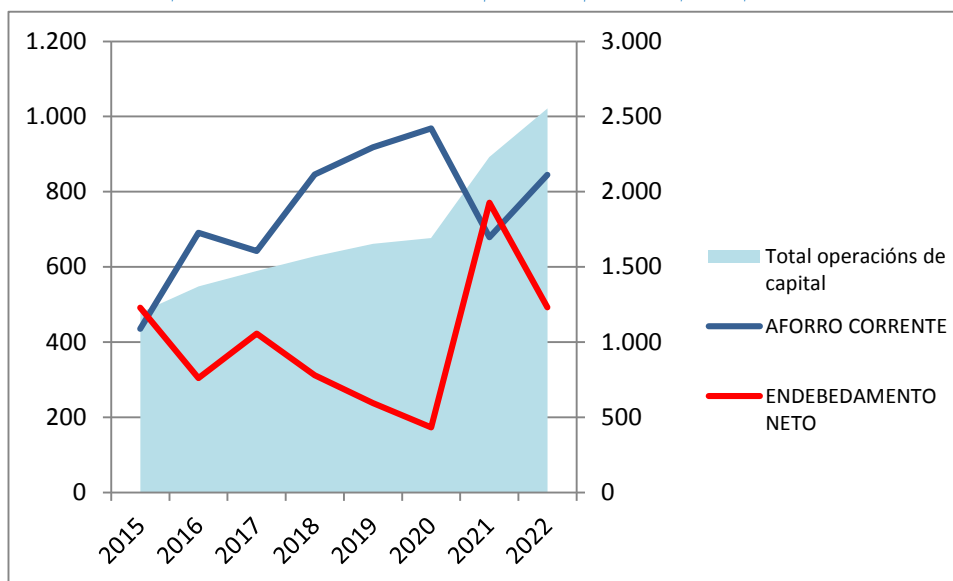
Gráfico XIII. Incremento Gasto social

Mantemos o esforzo investidor, xerando capital a través do aforro corrente.

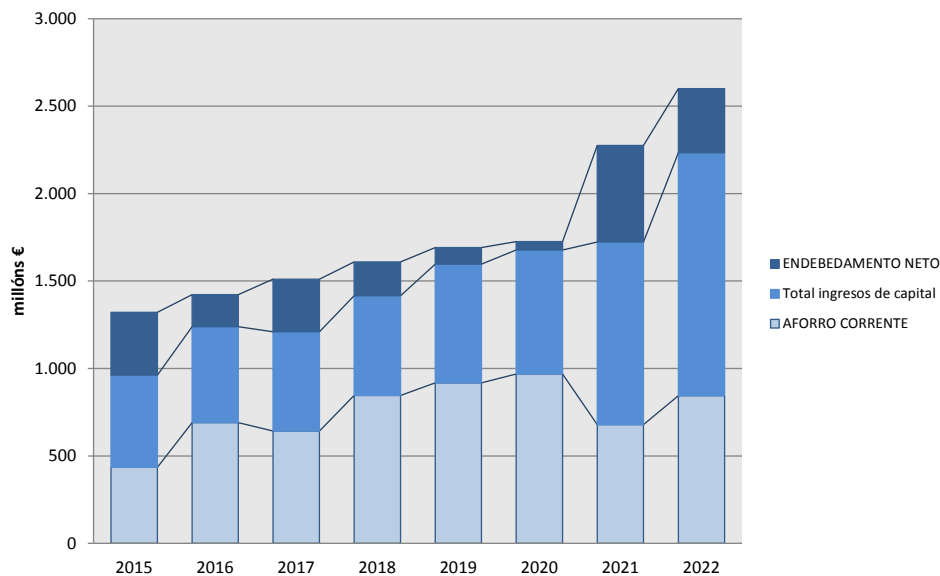
Os gastos de capital acadarán o vindeiro ano os 2.554 millóns de euros, manténdose por segundo ano nuns niveis similares, de modo que en dous anos o esforzo inversor superará os 5.000 millóns de euros.

Gráfico XIV. Orzamento consolidado. Evolución das operacións de capital e as súas fontes de financiamento

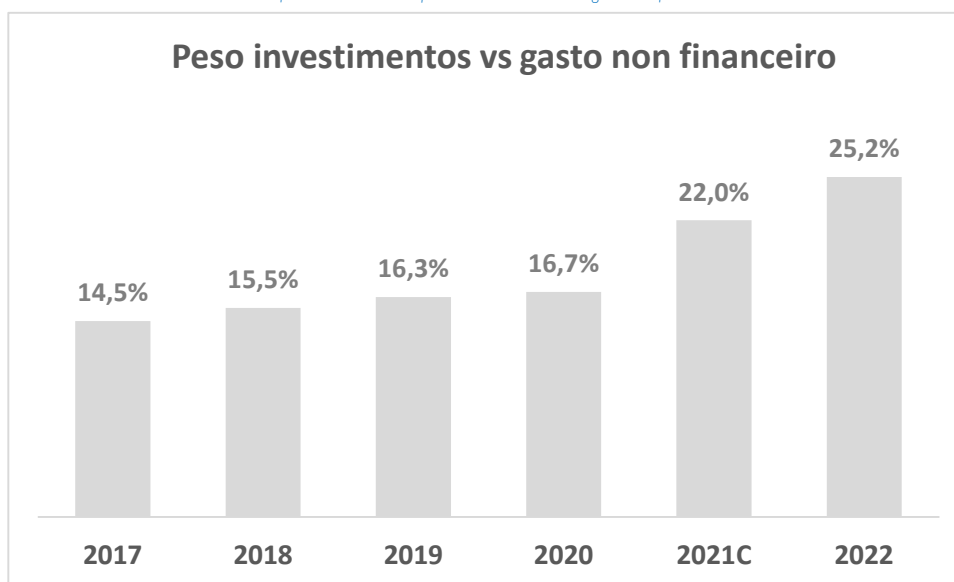
No seguinte gráfico pódese ver como a meirande parte dos gastos de capital fináncianse con ingresos de capital, estes ascenden a 1.387,9 millóns de euros, o que supón máis da metade, un 54,3%, o 33% finánciase con aforro bruto, de xeito que un 12,7% supón necesidade de financiamento.

Gráfico XV. Fontes financiamento gastos de capital

No seguinte gráfico pode observarse o impulso inversor feito nos últimos anos, de modo que o peso dos investimentos no total do gasto non financeiro aumentou o seu peso en case 10 puntos respecto ao ano 2020.

Gráfica XVI. Evolución do peso dos investimentos no gasto non financeiro.

Chegamos a este punto concretando o orzamento máis alto da historia da comunidade autónoma, medrando sobre ó do pasado ano un 6,9% en gasto non financeiro consolidable, que aposta polo investimento produtivo como remedio para o shock económico

que estamos a vivir, apoiando a dinamización e recuperación dos sectores produtivos. Da súa execución con acerto dependerá en boa medida a solidez da senda de crecemento futuro de Galicia.

Como sempre, salientar que o éxito das políticas de gasto, mais que dun aumento máis ou menos pronunciado dos recursos, depende de como se execute, do contido e a calidade de cada proxecto que se impulse, e de que se acaden os resultados pretendidos con cada medida. Por elo será importante, como se indica no último punto de este apartado, o monitoreo das actuacións para garantir que se executa o orzamento en primeiro lugar e que se cumpren os obxectivos fixados con esta execución en segundo.

Os cadros seguintes son unha mostra da evolución da achega de recursos orzamentarios e da súa composición, intensiva en operacións de capital, xa que en liña coas recomendacións da Comisión Europea se basea en acelerar investimentos para consolidar o crecemento económico.

Do mesmo xeito dende a perspectiva da clasificación económica do orzamento, a gráfica seguinte, recollida ao longo de varios anos nesta memoria, mostra como mudan a composición dos pesos dos capítulos de gasto, reforzando aínda máis os investidores na composición do orzamento pola natureza económica das partidas de gasto.

Esta investimento acelerado ten encaixe no noso orzamento, grazas a un esforzo continuado na preservación do aforro corrente, que se reforza cos fondos Next Generation UE.

Gráfico XVII. GALICIA. Orzamento consolidado evolución da composición do gasto pola súa natureza

